

НЮАНСИ ОБЛІКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ РОЗПОДІЛЬЧОГО РАХУНКУ

NUANCES OF FOREIGN POLICIES ACCOUNTING WITH USING CLEARING ACCOUNTS

Автором статті досліджено призначення розподільчого рахунку, визначено, які надходження іноземної валюти на адресу клієнта банку йдуть через розподільчий рахунок та як організувати облік коштів на розподільчому рахунку. В статті запропоновано ввести до Плану рахунків підприємства субрахунок 316, налагодити бухгалтерську облікову програму на ведення обліку готівки та руху іноземної валюти на розподільчому рахунку так, як це робиться для інших монетарних статей балансу.

Ключові слова: поточний рахунок, депозитний рахунок, основний рахунок, інвестиційний рахунок, розподільчий рахунок, «спеціальний рахунок в іноземній валюті».

Постановка проблеми. Питання удосконалення підходів до обліку операцій в іноземній валюті є актуальними в умовах активізації зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) українських підприємств. Операція в іноземній валюті – господарська операція, вартість якої визначена в іноземній валюті або яка потребує розрахунків в іноземній валюті. Сфера ЗЕД визначає необхідність проведення розрахунків із закордонними партнерами в іноземній валюті, які знаходять своє відображення в системі бухгалтерського обліку з урахуванням як вимог чинного законодавства, так і інформаційних запитів зацікавлених осіб – власників, менеджерів, інвесторів тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам обліку операцій в іноземній валюті присвячені праці вітчизняних науковців – Ф. Бутинця, С. Голуб, Т. Демчук, І. Жиглей, О. Колеснікової, Р. Циган. Проте, незважаючи на важливість отриманих результатів, значна частина питань щодо відображення інформації про операції в іноземній валюті з використанням розподільчого рахунку залишаються невирішеними і потребують подальших досліджень.

Постановка завдання. Завданнями дослідження виступають: аналіз видів рахунків підприємства, в тому числі розподільчих рахунків, та їх суть, дослідження проблематики здійснення та обліку розрахунків в іноземній валюті для висвітлення достовірної та повної інформації про міжнародні операції підприємства користувачам фінансової звітності.

Виклад основного матеріалу. Згідно із чинним законодавством (п. 1.8 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженої постановою Правління НБУ від 12.11.03 р. № 492) [1], банк відкриває клієнтові:

- поточні рахунки – за договором банківського рахунку;
- вкладні (депозитні) рахунки – за договором банківського вкладу.

Основний (поточний) рахунок призначений для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов договору та вимог українського законодавства.

На практиці банки відкривають поточні рахунки в національній та іноземних валютах або мультивалютні поточні рахунки, а також "особливі" поточні рахунки. До останніх належать:

- рахунки із спеціальним режимом використання – відкриваються у випадках, передбачених законами України або актами КМУ;
- поточні рахунки типу "Н" – відкриваються в гривнях офіційним представництвам і представництвам юридичних осіб-нерезидентів, які не ведуть підприємницьку діяльність на території України;
- поточні рахунки типу "П" – відкриваються в гривнях постійним представництвам;
- інвестиційні рахунки – відкриваються нерезидентам-інвесторам для провадження інвестиційної діяльності в Україні, а також для повернення іноземної інвестиції та прибутку, доходів, інших коштів, отриманих іноземним інвестором від інвестиційної діяльності в Україні;
- поточні (накопичувальні) рахунки виборчих фондів і фонду референдуму.

Вкладний (депозитний) рахунок призначений для зберігання грошей (в інвалюті або у гривнях), які передаються клієнтом в управління на встановлений строк або без зазначення такого строку під певний процент (дохід) і підлягають поверненню клієнтові відповідно до законодавства України та умов договору.

Банк зобов'язаний у встановленому законодавством порядку відіслати повідомлення до відповідного контролюючого органу про відкриття або закриття клієнтами своїх поточних/вкладних рахунків. І лише після цього клієнт може проводити видаткові операції з рахунку (п. 1.13 Інструкції № 492) [1].

Поточний валютний рахунок призначений для таких цілей (п. 5.2 Інструкції № 492) [1]:

- зберігання коштів і проведення розрахунків у безготівковій і готівковій інвалюти;
- здійснення поточних операцій;
- інвестування за кордон;
- отримання іноземних інвестицій із-за кордону;
- розрахунків за купівлю-продаж облігацій зовнішньої державної позики;
- зарахування, використання і погашення кредитів, позик, фінансової допомоги в інвалюти;
- проведення операцій, передбачених генеральною ліцензією НБУ на здійснення валютних операцій.

Повний перелік операцій з руху коштів на поточних інвалютичних рахунках суб'єктів господарювання наведено в п. 5.3–5.7 Інструкції № 492 [1].

Згідно з правилами, установленими НБУ, при зарахуванні коштів на інвалютичні рахунки підприємства частина коштів надходить на поточний інвалютичний рахунок безпосередньо, а частина – через розподільчий рахунок (п. 5.2 Інструкції № 492) [1].

1. Надходження іноземної валюти безпосередньо на поточний інвалютичний рахунок відбувається в результаті:

- купівлі, валютообміну через уповноважений банк;
- отримання кредиту, позики, фінансової допомоги згідно з угодою;
- перерахування з власного депозитного рахунку в уповноваженому банку;
- нарахування процентів на залишок коштів на власному поточному і депозитному рахунках;
- перерахування з власного поточного рахунку;
- зарахування готівкових коштів у випадках, визначених НБУ;
- перерахування з рахунку отримувача гуманітарної допомоги на рахунок набувача гуманітарної допомоги, а також нарахування процентів на залишок коштів, що надійшли на рахунок як гуманітарна допомога;
- перерахування з рахунку для ведення спільної інвестиційної діяльності за участю нерезидента-інвестора без створення юридичної особи – у разі припинення спільної діяльності;
- повернення суми, раніше розміщеної в банку на умовах субординованого боргу.

2. Надходження іноземної валюти на поточний рахунок через розподільчий рахунок відбувається в результаті:

- зарахування готівкових коштів у випадках, визначених НБУ в нормативних актах, що регулюють використання готівкової інвалюти на території України;
- зарахування за платіжними документами, отриманими із-за кордону (надісланими, увезеними і задекларованими на митниці) на ім'я власника рахунку;
- отримання коштів із-за кордону від нерезидентів за ЗЕД-контрактами; перерахування нерезидентами коштів за придбані ними у резидента облігації зовнішньої державної позики;
- повернення від нерезидентів позик, виданих раніше резидентами, а також розміщених резидентами на депозити за кордоном; повернення нерезидентами раніше перерахованих їм коштів із будь-яких причин; перерахування коштів із-за кордону від покупця-нерезидента посередникові-резидентів (комісіонеру, повіреному, агенту з продажу товарів, робіт, послуг) для подальшого перерахування комітентові (довірителеві, принципалу) і перерахування коштів безпосередньо комітентові (довірителеві, принципалу); перерахування резидентом-посередником виручки, що надійшла йому від нерезидента-покупця на користь власника рахунку; перерахування коштів від постійних представництв нерезидентів в Україні, якщо у призначенні платежу зазначено, що кошти, які надійшли із-за кордону, належать резидентів згідно з договором;
- зарахування благодійного внеску від юридичних осіб-нерезидентів (або їх представництв в Україні) і фізичних осіб-нерезидентів;
- зарахування винагороди за використання авторського права резидентів; зарахування платежу за видачу охоронних документів на використання об'єктів промислової діяльності та підтвердження їх дійсності на території України;
- отримання кредиту, позики, фінансової допомоги від нерезидентів;
- отримання гуманітарної допомоги від нерезидента, яка визнана такою згідно із законодавством України;

– перерахування коштів на експлуатаційні витрати юридичній особі-резиденту, агентів нерезидента згідно з Кодексом торговельного мореплавства, а також для виплати капітанові судна судновласника-нерезидента; надходження коштів на користь адвокатських та інших компаній-резидентів у справах, що знаходяться у провадженні цих компаній відповідно до їх статутної діяльності та ліцензії; інших операцій, що не суперечать законодавству України.

При цьому надходження в іноземній валюті (що потрапили на поточний рахунок через розподільчий рахунок), підлягають обов'язковому продажу в розмірі 75 % загальної суми такого надходження, за винятком, зокрема, таких видів надходжень:

- коштів, отриманих резидентами-посередниками і призначених для подальшого перерахування їх власникам (довірителям, принципалам, комітентам);
- благодійної допомоги на користь її набувача;
- помилкових переказів;
- інших надходжень, перелічених у п. 2 постанови Правління НБУ від 03.06.15 р. № 354 [2].

Нагадаємо, що обов'язковому продажу підлягає інвалюта 1-ї групи Класифікатора інвалюти і банківських металів, затвердженого постановою Правління НБУ від 04.02.98 р. № 34 [3], і російські рублі.

Продаж інвалюти здійснюється з розподільчого рахунку без доручення клієнта виключно наступного дня після її зарахування із цього приводу (п. 2 Постанови № 354) [2].

Розподільчий рахунок не відноситься безпосередньо до поточних або депозитних рахунків клієнта, зокрема до рахунків із спеціальним режимом використання.

Згідно з банківськими нормативними актами (Планом рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкцією про його застосування, що затверджені постановою Правління НБУ від 17.06.04 р. № 280 [4], операції з клієнтами – суб'єктами господарювання (юридичними особами і фізичними особами-підприємцями), органами державної влади і самоврядування, а також звичайними фізичними особами – зокрема за розрахунками, наданими кредитами і залученими депозитами – відображаються на балансових банківських рахунках класу 2 "Операції з клієнтами" (п. 11 Інструкції № 280) [4]. При цьому банк веде мультивалютний облік операцій, тобто облік операцій в інвалюти ведеться на тих самих рахунках, що й у гривнях (п. 6 Інструкції № 280) [4].

Залишки й рух коштів клієнтів на поточних рахунках (у т.ч. інвалютних або мультивалютних) обліковується на балансовому рахунку IV порядку класу 2 рахунків "Кошти на вимогу суб'єктів господарювання" (2600).

Розподільчий рахунок належить до цього ж класу рахунків банку. Він є балансовим банківським рахунком IV порядку рахунків класу 2 "Розподільні рахунки суб'єктів господарювання" (2603). Цей рахунок відкривається персонально кожному клієнтові та застосовується для обліку коштів, що підлягають розподілу або додатковому контролю, у тому числі в інвалюти, призначеній для обов'язкового продажу.

Режим роботи рахунку для клієнта банку обмежений: про зарахування інвалюти та її списання з такого рахунку він дізнається з відповідних виписок банку, при цьому самостійно розпоряджатися грошима не може.

Розподільчий рахунок є транзитним: він використовується банком для обліку платежів на якийсь час до перерахування їх за призначенням згідно з нормативно-правовими актами або договорами (п. 4 Інструкції № 280) [4]. Проте іноземна валюта, зарахована на розподільчий рахунок, безперечно, належить клієнтові, на користь якого вона зарахована. А гроші, перераховані з розподільчого рахунку на поточний рахунок, опиняються в повному розпорядженні клієнта.

Саме "транзитний" характер розподільчого рахунку і неможливість клієнта розпоряджатися своїми коштами на такому рахунку створила облікову проблему.

Як відомо, кошти на рахунку в банку належать до активів підприємства.

Активи – це ресурси, що контролюються підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому (ст. 1 Закону від 16.07.99 р. № 996–XIV) [5].

Для обліку наявності та руху коштів на рахунках у банку, які можуть бути використані для поточних операцій, у бухобліку призначено синтетичний рахунок 31 "Рахунки в банках". Для обліку інвалюти передбачені субрахунки 312 "Поточні рахунки в інвалюти" та 314 "Інші рахунки в банку в інвалюти" (Інструкція, затверджена наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291 [6]. У балансі гроші на рахунках у банках відображаються в рядку 1167 у складі оборотних активів (додаток 1 до НП(С)БО 1) [7].

Чи можна вважати активом іноземну валюту на розподільчому рахунку, яка належить підприємству, але підприємство не розпоряджається нею? Частина фахівців в галузі бухгалтерського обліку

(і небезпідставно) схилилися до того, що інвалюта на розподільчому рахунку – це актив, оскільки це гроші підприємства і її облік можна вести на субрахунку 314.

Інша частина вважала, що таку іноземну валюту не можна вважати повноцінним активом, оскільки підприємство не контролює цю суму і не може використовувати її на свій розсуд, а отже, їй не місце і в бухгалтерському обліку. Ця позиція, на наш погляд, більше відповідає нормам П(С)БО. Відповідаючи на запитання про оподаткування в разі визнання доходів в інвалюті (особливо цей момент відчутний для платників єдиного податку).

Тому, щоб уникнути непорозумінь і зайвих непродуктивних спорів, нами рекомендовано не відображати в обліку рух іноземної валюти на розподільчому рахунку. Адже йшлося тільки про тимчасову (як правило, не більше 1-го дня) розбіжність у даних у банку та клієнта. Те саме стосувалося й дати розрахунку курсових різниць і, власне, самого курсу інвалюти. Тим більше, коли курс НБУ до основної валюти розрахунку з нерезидентами – долара – був фіксованим, а це тривало багато років.

На практиці це питання вирішується наступним чином: банк надає підприємству виписку з розподільчого рахунку. На підставі цього документа підприємство датою зарахування валюти на розподільчий рахунок визнає актив – іноземну валюту (зокрема, за дебетом субрахунку 334 "Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті" і кредитом субрахунку 362 "Розрахунки з іноземними покупцями") за курсом на початок дня. Якщо реалізація відбувається того ж дня, курсових різниць не виникає. Підприємство відображає різницю між курсом на міжбанківському валютному ринку (курсом продажу) і курсом НБУ на початок такого дня як результат від такого продажу – або прибуток за кредитом субрахунку 711 "Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти" (у складі інших доходів в податковому обліку), або збиток за дебетом субрахунку 942 "Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти" (у складі інших витрат в податковому обліку).

Якщо продаж відбуватиметься наступного дня і курс НБУ на початок такого дня вже інший, то виникне і курсова різниця – різниця між курсами НБУ на початок дня зарахування валюти і курсом на початок дня продажу валюти, помножена на суму проданої валюти. Позитивна курсова різниця (в цьому випадку зростання вартості валюти на розподільчому рахунку) відображається за кредитом субрахунку 714 "Дохід від операційної курсової різниці" (у складі інших доходів в податковому обліку), а від'ємна курсова різниця – за дебетом субрахунку 945 "Втрати від операційної курсової різниці" (у складі інших витрат в податковому обліку).

Відповідно, датою зарахування виручки від реалізації на поточний рахунок в національній валюті в бухгалтерському обліку буде здійснено проведення Дт 311 Кт 377 на суму вартості проданої валюти за курсом продажу (за мінусом комісії банку, яка списується за дебетом 92 рахунку). Далі здійснюється проведення Дт 377 Кт 714 на суму позитивної курсової різниці і Дт 377 Кт 711 на суму прибутку від продажу валюти.

Із часу запровадження в 2014 році плаваючого курсу ситуація дещо змінилася: навіть один день затримки іноземної валюти на розподільчому рахунку міг призвести до появи значних курсових різниць через різкі стрибки валютного курсу. Але ніяких змін до чинного законодавства не вносилося, тому й наша позиція залишалася незмінною.

І ось Міністерство фінансів визнало за доцільне дати підприємствам можливість відображати в обліку рух іноземної валюти на розподільчому рахунку (наказ МФУ від 18.06.15 р. № 573) [8].

До речі, поява спецрахунку для цієї мети побічно підтверджує тезу про те, що раніше такої можливості не було. До Плану рахунків бухгалтерського обліку, затвердженого Наказом № 291[6], введено спеціальний субрахунок 316 "Спеціальні рахунки в іноземній валюті", призначений для обліку коштів в іноземній валюті, які підлягають розподілу або додатковому попередньому контролю, у тому числі сум в іноземній валюті, що підлягають обов'язковому продажу відповідно до законодавства". Як видно, опис субрахунку 316 повністю відповідає опису рахунку 2603, наведеному в Інструкції № 280 [4], про що ми згадували вище.

Ніяких додаткових роз'яснень про порядок застосування субрахунку 316 у бухобліку Мінфін офіційно поки що не надав. Немає роз'яснень і від НБУ, і це при тому, що в його нормативних актах із цього приводу взагалі нічого не змінилося.

Проте, на нашу думку, Мінфін фактично визнав, що:

- кошти на розподільчому рахунку належать до активів;
- рух грошей на розподільчому рахунку можна вважати господарською операцією, тобто дією або подією, яка викликає зміну в структурі активів і зобов'язань, власному капіталі підприємства (ст. 1 Закону № 996) [5];

- залишок інвалюти на розподільчому рахунку можна вважати монетарною статтею, тобто статтею про кошти (п. 4 П(С)БО 21);

– дату надходження іновалюти на розподільчий рахунок можна вважати датою визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат. Нагадаємо, що операції в іновалюті під час первісного визнання відображаються в гривнях за курсом НБУ на початок дня здійснення такої операції (п. 5 П(С)БО 21). А сума іновалютного авансу за товари, роботи, послуги перераховується в гривні на початок дня сплати авансу (п. 6 П(С)БО 21);

– за залишком іновалюти на розподільчому рахунку, як і за всіма монетарними статтями, визначаються курсові різниці на дату балансу і на дату здійснення господарської операції – в її межах або за всією статтею, що визначається обліковою політикою підприємства) (п. 8 П(С)БО 21) [9];

– на кожен дату балансу залишок іноземної валюти на розподільчому рахунку відображається з використанням валютного курсу на кінець дня дати балансу (курси на початок і кінець дня – збігаються згідно з п. 9 Положення, затвердженого постановою Правління НБУ від 12.11.03 р. № 496, в редакції від 31.03.15 р.) [10].

Банк знімає експортну операцію резидента з валютного контролю після зарахування виручки за цією операцією на поточний рахунок резидента (п. 2.3 Інструкції, затвердженої постановою Правління НБУ від 24.03.99 р. № 136) [11].

На дату надходження іноземної валюти від нерезидента на розподільчий рахунок підприємство зробить проведення Дт 316 – Кт 362 і вважатиме заборгованість нерезидента закритою. Це повною мірою стосується і випадку, коли іноземна валюта надійшла в останній день строку, установленого для зарахування іноземної валютної виручки в цілях валютного контролю. Такий строк на цей час і по 03.09.15 р. становить 90 днів із дати оформлення експортної митної декларації (п. 2 Постанови № 354) [2].

Чи буде уповноважений банк для цілей валютного контролю чекати дня зарахування виручки на поточні рахунки підприємства (валютний і гривневий)? Підприємство цією датою зробить проведення Дт 312 – Кт 316 (25 % в іноземній валюті), Дт 311 – Кт 334 (75 % у гривнях після обов'язкового продажу), тобто відобразить переказ грошей між своїми рахунками, при цьому заборгованість покупця (Дт 362) уже закрита (наприклад, попереднім днем).

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Розподільчий рахунок, що відкривається до поточного валютного рахунку, сам поточним не є. Із цього приводу НБУ не вносив ніяких змін до своїх нормативних актів. Проте, нормативні акти Міністерства фінансів не вступає у принципову суперечність з нормативами НБУ. Тому останній, можливо, дозволить уповноваженим банкам знімати експортні операції клієнтів з валютного контролю на дату зарахування іновалютної виручки на розподільчий рахунок.

Отже, підприємство може вести облік готівки і руху іноземної валюти на розподільчому рахунку, застосовуючи субрахунок 316, починаючи з 24.07.15 р. (дати набуття чинності Наказу № 573). Курсові різниці за монетарними статтями можна визначати на дату зарахування іноземної валюти на розподільчий рахунок. Крім того, на цю дату можна брати курс НБУ для визначення доходу від експорту товарів, робіт або послуг, коли першою подією в операції є отримання передоплати від нерезидента.

Список використаної літератури

1. Інструкція № 492 – Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків в національній і іноземних валютах, затверджена постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492.
2. Постанова № 354 – Постанова Правління НБУ «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному і валютному ринках України» від 03.06.2015 р. № 354.
3. Постанова № 34 – Постанова правління НБУ «Про затвердження Класифікатора іноземних валют» від 04.02.1998 р. № 34.
4. Постанова № 280 – Постанова правління НБУ «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України» від 17.06.2004 р. № 280.
5. Закон № 996-XIV – Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.
6. Інструкція № 291 – Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291.
7. НП(С)БО 1 – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом МФУ від 07.02.2013 р. № 73.
8. Наказ № 573 – Наказ МФУ «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» від 18.06.2015 р. № 573.

9. П(С)БО 21 – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджений наказом МФУ від 10.08.2000 р. № 193. ПКУ – Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
10. Постанова № 496 – Постанова правління НБУ «Про затвердження Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та курсу банківських металів» від 12.11.2003 р. № 496.
11. Інструкція № 136 – Інструкція про порядок здійснення контролю за експортними, імпортними операціями, затверджена Постановою Правління НБУ від 24.03.1999 р. № 136.

References

1. Instruction No. 492 – Instructions on the discovery, use and closure of accounts in local and foreign currencies, approved by the NBU Board of 12.11.2003, № 492.
2. Decree No. 354 – NBU Board Resolution "On settlement of the situation in money and foreign exchange markets of Ukraine" dated 06.03.2015, № 354.
3. Resolution No. 34 – NBU Board Resolution "On approval of the Classifier of foreign currencies" of 04.02.1998, № 34.
4. Resolution No. 280 – NBU Board Resolution "On approval of the Plan of Accounts for banks of Ukraine and the Regulations on the application of Charts of accounts of banks of Ukraine", dated 17.06.2004, № 280.
5. Law No. 996-XIV – Law of Ukraine "On accounting and financial reporting in Ukraine", dated 16.07.1999, № 996-XIV.
6. Instruction No. 291 – Instruction on the application of the Plan of accounts for assets, capital, liabilities and business operations of enterprises and organizations, approved by the order of 30.11.1999, № 291.
7. NP (S) 1 –National (Standard) on accounting 1 "General requirements for financial reporting", approved by the order of 07.02.2013, № 73.
8. Order No. 573 – Order MOF "On amendments to some legislative acts of the Ministry of Finance Accounting of Ukraine " from 18.06.2015, № 573.
9. P (S) 21 – Policy (Standard) 21 "Effects of changes in foreign exchange rates", approved by the order of 10.08.2000, the IFIs. No. 193. CLE – Tax Code of Ukraine of 02.12.2010, № 2755-VI.
10. Resolution No. 496 – NBU Board Resolution "On approval of the establishment of official rate of hryvnia to foreign currencies and precious metals exchange rate" from 12.11.2003, № 496.
11. Instruction No. 136 – Instructions on how to control the export, import transactions, approved by the NBU Board, dated 03.24.1999, № 136.

V. Shpylovyi

NUANCES OF FOREIGN POLICIES ACCOUNTING WITH USING CLEARING ACCOUNTS

The author of the article investigates the appointment of clearing account, specifies which foreign exchange earnings to the bank customer go through clearing account records and how to organize the distribution of funds on savings account. In the article it is offered to deposit subaccount 316 to the Chart of Accounts of the company, to establish accounting application for the movement of cash and foreign currency on clearing account in the way it is done for other monetary balance sheet items.

Distribution account opened to foreign currency account is not current itself. On this occasion the National Bank has not made any changes to its regulations. However, the regulations of the Ministry of Finance do not come in conflict with the fundamental norms of the NBU, because the latter might allow authorized banks to withdraw export transactions customers from currency controls at the date of transfer of foreign exchange earnings on clearing account.

Thus, the company can keep records of the movement of cash and foreign currency on clearing account in applying subaccount 316, since 24.07.15. (The date of entry into force of the Decree No. 573). Exchange differences on monetary items can be determined on the date of transfer of foreign currency on clearing account. Also on this date can be taken to determine the rate of NBU revenue from the export of goods or services when the first event in the operation is to advance from the non-resident.

Keywords: *current account, savings account, basic account, investment account, clearing account, "special account in foreign currency".*

Рецензенти: д.е.н., професор Шпильова В. О., завідувач кафедри економіки, фінансів і аудиту, ЧФ ПВНЗ «Європейський університет»; д.е.н., професор Коломицева О. В. завідувач кафедри економічної кібернетики та маркетингу, Черкаський державний технологічний університет.